

CESARZ

Wydawnictwo Biblioteki Narodowej pragnie zaspokoić pełną potrzebę kulturalną i przynieść zarówno każdemu inteligentnemu Polakowi, jak i kształcącej się młodzieży

*WZOROWE WYDANIA NAJCELNIEJSZYCH
UTWORÓW LITERATURY POLSKIEJ I OBCEJ*

w opracowaniu podającym wyniki najnowszej o nich wiedzy.

Każdy tomik Biblioteki Narodowej stanowi dla siebie całość i zawiera bądź to jedno z arcydzieł literatury, bądź też wybór twórczości poszczególnych pisarzy.

Każdy tomik poprzedzony jest rozprawą wstępną, omawiającą na szerokim tle porównawczym, w sposób naukowy, ale jasny i przystępny, utwór danego pisarza. Śladem najlepszych wydawnictw obcych wprowadziła Biblioteka Narodowa gruntowne objaśnienia tekstu, stanowiące ciągły komentarz, dzięki któremu każdy czytelnik może należycie zrozumieć tekst utworu.

Biblioteka Narodowa zamierza w wydawnictwach swych, na daleką metę obliczonych, przynieść ogółowi miłośników literatury i myśli ojczyznej wszystkie cenniejsze utwory poezji i prozy polskiej od wieku XVI aż po dobę współczesną, uwzględniając nie tylko poetów i beletrystów, ale także mówców, historyków, filozofów i pisarzy pedagogicznych. Utwory pisane w językach obcych ogłaszane będą w poprawnych przekładach polskich.

Z literatury światowej Biblioteka Narodowa wydaje wszystkie te arcydzieła, których znajomość niezbędna jest dla zrozumienia dziejów piękna i myśli ogólnoludzkiej.

Do współpracy zaprosiła redakcja Biblioteki Narodowej najwybitniejszych badaczy naszej i obcej twórczości literackiej i kulturalnej, powierając wydanie poszczególnych utworów najlepszym każdego znawcom.

Kładąc nacisk na staranność opracowań wstępnych i objaśnień utworów, Biblioteka Narodowa równocześnie poczytuje sobie za obowiązek podawać najdoskonalsze teksty samych utworów, opierając się na autografach, pierwodrukach i wydaniach krytycznych*.

* Fragment deklaracji z pierwszych tomów Biblioteki Narodowej.

RYSZARD KAPUŚCIŃSKI

CESARZ

OPRACOWAŁA

BEATA NOWACKA

UNIwersytet śląski w Katowicach

ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH – WYDAWNICTWO
WROCLAW 2012

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

© *Copyright for this edition*
by Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo
we Wrocławiu Sp. z o.o. w likwidacji, Wrocław 2012

Recenzent:

Małgorzata Czerwińska

Konsultacja etiopistyczna:

Hanna Rubinkowska

(Katedra Języków i Kultur Afryki, Uniwersytet Warszawski)

Redakcja i korekta:

Klaudia Dróżdż, Joanna Kokocińska, Jolanta Kondro

Zakład Narodowy im. Ossolińskich
– Wydawnictwo we Wrocławiu Sp. z o.o. w likwidacji
ul. Kluczborska 31/33, 50-322 Wrocław
wydawnictwo@ossolineum.pl; www.ossolineum.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: Pracownia Składu Komputerowego TYPO-GRAF
Druk i oprawa: Drukarnia im. Adama Półtawskiego, Kielce

Printed in Poland

ISSN 0208-4104
ISBN 978-83-04-05062-4

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	V
I. BIOGRAFIA TWÓRCZA.....	XII
1. Horyzont Herodota.....	XII
2. Horyzont Conrada.....	XXXII
3. Horyzont Malinowskiego.....	LVI
II. JAK JEST ZROBIONY <i>CESARZ</i> ?.....	LXXX
NOTA WYDAWNICZA.....	CXXVII
BIBLIOGRAFIA.....	CXXIX

CESARZ

Tron.....	3
Idzie, idzie.....	75
Rozpad.....	127